

Available online at <http://dergipark.gov.tr/iujad>
Inonu University Journal of Art and Design
Faculty Homepage: <http://www.inonu.edu.tr/tr/gsf>

Günümüzde Üretilen Türk Halk Müziği Ürünlerinde Küreselleşme Etkisine Yönelik Görüşler

Views On The Effects Of Globalization on Turkish Folk Music Products Produced Today

Uğur GÖKTAŞ^{a*}, Ünal İMİK^a

^a İnönü Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Malatya, 44280, Türkiye

Article history: Received 02-17-2020 / Accepted 22-06-2020

ÖZET ABSTRACT

Popüler kültür ve küreselleşmenin günümüzde meydana getirdiği çeşitli etkiler her alanda olduğu gibi Türk halk müziği alanında da görülmektedir. Gücünü yerel olmasından alan geleneksel kültür öğeleri, küreselleşmenin getirdiği evrenselleşmeyle beraber sıradanlaşmaya ve tek düze bir yapı sergilemeye başlamıştır. Bu husus, Türk halk müziğimizi de derinden etkilemekte ve bu alanda üretilen yeni eserlerin geleneksel niteliklerini sorgular hale dönüştürmektedir. Özellikle geçmişte herhangi bir kaygı (sanat, pazarlama, popülerlik vb.) gözetilmeksizin üretilen geleneksel Türk halk müziği eserleri, günümüzde çok çeşitli kaygılar düşünülerek üretilmeye başlamıştır. Bu durum ise, temel nitelikleri ile geleneksel Türk halk müziğinin ilkeleri ile bağdaşmamaktadır. Araştırma durum tespiti yapmaya yönelik olup betimsel bir özellik sergilemektedir. Araştırmada, yazılı ve dijital kaynak taraması, içerik analizi, kişisel görüşmeler ve bunun yanı sıra 320 örnekleme yarı yapılandırılmış anket uygulanarak konuya yönelik daha kapsamlı bir görüş elde edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarından birkaçı sıralanacak olursa: Günümüz Türk halk müziği ürünlerinin popüler kültür öğeleri ve küreselleşmeden etkilendiği, özellikle genç ve orta yaşlı bireylerin geleneksel Türk halk müziklerimizden uzaklaşmaya başladığı, Türk halk müziği eser üretiminin geçmişe oranla sayıca azalmakta olduğu, Türk halk müziği olarak tanıtılan eserlerin ise, büyük oranda popüler kültürün etkisiyle yozlaştığı, üretilen eserlerde öz kültürümüze yabancı söz unsurlarına da yer verilmeye başlandığı, halk kültürümüzün en önemli ögesi olan aşıklik geleneğine yönelik güncel ürünlerin sınırlı sayıda kaldığı, Türk halk müziği ve ürünlerine yönelik tanıtımın popüler kültür ürünlerine kıyasla yetersiz kaldığı, güncel durumun devam etmesi halinde geleneksel Türk halk müziği kültürünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalabileceği ilk aklımıza gelenler olacaktır.

The various effects of popular culture and globalization today are seen in the field of Turkish folk music as well as in every field. Traditional cultural elements, which take their power from being local, have started to be mediocre and exhibit a uniform structure with the universality brought about by globalization. This issue also deeply affects our Turkish folk music and makes us question the traditional qualities of new works produced in this field. Especially in the past any anxiety (art, marketing, popularity etc.) traditional Turkish folk music works, produced without any consideration, have started to be produced today with a wide variety of concerns in mind. This situation is incompatible with the principles of traditional Turkish folk music with its basic qualities. The research is aimed at doing due diligence and exhibits a descriptive characteristic. The study attempted to obtain a more comprehensive opinion on the subject by applying written and digital source scanning, content analysis, personal interviews, as well as 320 sampling semi-structured questionnaires. If a few of the research results are to be listed: Today's Turkish folk music products are influenced by popular culture elements and globalization, especially young and middle-aged individuals begin to move away from our traditional Turkish folk music, Turkish folk music production is decreasing in number compared to the past, works introduced as Turkish folk music, largely influenced by popular culture, corruption,, we will be the first to think that current products for the minstrel tradition, which is the most important element of our folk culture, remain limited in number, that the promotion of Turkish folk music and its products is insufficient compared to popular culture products, and that if the current situation continues, the traditional Turkish folk music culture may face the danger of extinction.

Keywords: Turkish folk music, traditional, popular culture, globalization.

Anahtar Kelimeler: Türk halk müziği, geleneksel, popüler kültür, küreselleşme.

1. GİRİŞ

Medya araçları ve iletişim teknolojilerinin mevcut olmadığı eski çağlarda savaşlar, göç hareketleri, ticaret seyahatleri vb. durumlar haricinde toplumlar arası sosyal ve kültürel etkileşim oldukça düşük seviyede kalmıştır. Bu durum, her toplumun yaşadığı coğrafya üzerinde kendi kültürünü oluşturma süreçlerini meydana getirmiştir. Bu süreç, toplumlara özgü müzik türleri ve çeşitlerinin de kültürel bir yansıma olarak karşımıza çıkmasına sebep olmuştur. Bu bağlamda Türk halk müziğimizin de; geçmişten günümüze kadim tarihimiz ile birlikte yoğrulup zenginleşen çok köklü bir kültür ögesi olarak meydana geldiğini söyleyebiliriz. Karkın,

* Corresponding author.

Pelikoğlu ve Haşhaş'a göre "geleneksel Türk halk müziği (GTHM), halk kültürü içerisinde yoğrulmuş halkın ifadesine bürünen, sanatsal kaygılardan uzak olarak bir anda ortaya çıkan (yakılan, yaratılan) ve halkın ortak beğenileriyle şekillenerek hayatini sürdürdüren bir müzik türüdür" (2014: 131). Türk halk müziğinin çok geniş bir coğrafya üzerinde etkilerinin olduğu görülmektedir. Ancak bu geniş coğrafyanın THM'nin karakteristiğini belirlediğini de söylemek mümkündür. Nitekim bu geniş coğrafya, ortak bir kültür çatısı altında barınmış olsa da kendi içerisinde birbirinden farklı yöreleri de bünyesinde barındırmaktadır. Yöreler arasında meydana gelen ve birbirlerinden farklı çeşitlikler sergileyen yöresel özelliklerin zamanla THM'ye de yöresel kimlikler kattığı görülmektedir. Bu durum THM'nin daha da zenginleşmesine THM içerisinde çeşitlerin artmasına zemin hazırlamıştır. Haşhaş, İmik ve Aydoğdu'ya göre "Türk halk müziği (THM), çeşitli üslup, tavır, hançere vb. özellikler geliştirmiş olması açısından yöreden yöreye çeşitli farklılıklar göstermekte ve bu farklılıklar büyük bir zenginlik olarak THM repertuarı/nazariyatına aks etmektedir" (2015: 170). Bu durum, Türk halk müziğimizin kendine has yöresel farklılıklar ve çeşitlikler ihtiva eden bir yapıya kavuşmasına da zemin hazırlamıştır.

2. KÜRESELLEŞME ETKİSİNDE TÜRK HALK MÜZİĞİ

Küreselleşme süreci incelendiğinde, bu sürecin sanayi devrimi ile başladığı ve teknolojinin gelişmesiyle medya araçlarının yaygınlaşması sonucu hız kazandığı görülmektedir. Mahiroğulları'na (2010: 1277-1278) göre küreselleşme süreci ilk olarak sanayi devrimi ile güçlenmeye başlayan ülkelerin etki alanlarını genişletme çabaları ile başlamıştır. Sonrasında XIX. yüzyılın başlarında ise, misyonerleri kullanarak kendi kültürlerini başka milletlere empoze etmeleriyle devam etmiş ve XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gelişen medya araçları misyonerlerin yerini alarak olağanüstü bir şekilde hız kazanmıştır. Medya araçlarının yaygınlık kazanması sonucunda önceleri dış dünyaya kapalı bir konumda olan en ücra köşedeki bir yerleşim yeri dahi kolaylıkla ulaşılabilir bir duruma gelmiştir. Bunun sonucu olarak önceleri dış dünya ile bağlantısı olmayan yerlerde kendi öz kültürleri ile yoğrulan insanlar medya araçları sayesinde farklı kültürlerle etkileşime geçmişlerdir. Kültürel boyutta ele alındığında, medya araçlarının insanların yaşamlarına dair her alana etki ettiği söylenebilir. Mesele Türk halk müziği çerçevesinde ele alınacak olursa, karşımıza benzer neticelerin çıkacağı görülecektir. Nitekim dış dünyaya kapalı bir yöredeki yöresel müziğin şekillenmesinde o yöredeki insanların başka müzik kültürleri etkisi altında kalmadan sadece kendi yörelerine has ezgileri duyması ve sadece duyduğu yöresel ezgiler ekseninde üretimlerini yapması etkili olmuştur. Aynı durum yörelerde kullanılan çalgılar için de söylenebilir. Konuya yönelik Emnalar'ın görüşleri şu şekildedir:

Türk halk müziğini incelediğimizde, çalgılarımızın çok çeşitli ve renkli olduğunu görmek mümkündür. Bu çeşitlilik ve renklilik, halk müziğinin ses genişliği ve yayıldığı alanları, bunun yanında ezgilerdeki akışkanlığı göstermesi bakımından önemlidir. Çalgıların belirli bölgelere veya yörelere has olmasının en büyük nedenini ise, eskilerden bu yana iletişim araçlarının (radyo, teyp, tv, gazete) az ve noksan olmasıdır. Şöyle ki; bundan yüzyıl evveline kadar yöremizde çalınan bir çalgı veya türkü, diğer bir bölgemize taşınmamış ve yalnızca o bölge halkı tarafından çalınır, söylenir ve dinlenir olmuştur. Hâlbuki şimdilerde en ücra köşedeki bir eser, teknoloji yardımı ile diğer bölgelerimize anında ulaştırılabilir. Bu işi eskilerde, ozanlar üstlenmişlerdi. Ozanlar diyar diyar dolaşarak, bir bölgedeki haberi (ölüm, savaş, aşk, yangın gibi) diğer bir bölgeye sazları ile anlatırlardı. Bağlama ve ailesinin her bölgemizde tanınmış ve sevilmiş olmasını bu olaylara bağlayabilirsiniz (Emnalar, 1998: 55).

Emnalar'ın da ifade ettiği gibi medya araçlarının olmadığı dönemlerde Türk halk müziğini yörelere ozanlar taşırdı. Tuna'ya (2001:66) göre ozanlar gittikleri yere sazlarını da götürür türkülerini söylerdi. Ozanların ve âşıkların Türk halk müziğinde çok önemli roller üstlendiğini hatta THM'nin oluşmasında büyük bir paya sahip olduğunu söylemek mümkündür. Ozanlar/âşıklar usta-çırak ilişkisi ile nesiller boyu aktarımlarını gerçekleştirerek ozanlık geleneği ve akabinde âşıklık geleneğinin oluşmasında ve devam etmesinde etkili olmuştur. Öztürk'e göre "üstadlıkta dikkat çekici bir özellik üstadı takip eden bir çırak veya çıraklar topluluğu olmasıdır. Çıraklar, üstadın "izini" takip edenlerdir. Üstadı anlayan, ona bağlanan, onu izleyenlerdir" (2016:130). Ancak gelişen ve yaygınlık kazanan medya araçlarının, âşıklık

geleneğini ciddi bir şekilde zayıflattığı ve geleneksel hale gelmiş olan olağan misyonundan uzaklaştırdığı düşünülebilir. Geçmişte müzik ihtiyacının ozanlar ve halk âşıkları tarafından giderildiği ve bölgeye özgü müzik pratikleri ve kültürü ile hareket edildiği bir süreç yaşanmıştır. Günümüzde ise medya araçları gelişimi ve yaygınlaşması ile birlikte müziksel aktivitelerin insanların yöresi ve kendi kültürüne ait müzik çeşitleri ile sınırlı kalmadığı bir süreç yaşanmaktadır. Bu durum kişilerin zamanla kendi yöresel müziklerinden uzaklaşmasına ve zaman geçtikçe küreselleşmeye paralel olarak ortak bir müzik beğenisi altında toplanmasına sebep olabilmektedir. Ayrıca bu durumdan etkilenen yöresel müzik üreticilerinin de yeni eserlerinde yöresellikten uzaklaşarak küreselleşmenin etkisi ile hareket edebileceği ihtimalini söylemek mümkündür.

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

3.1. Amaç ve Önem

Küreselleşme her alanda olduğu gibi Türk halk müziğimizi de derinden etkilemekte ve bu alanda üretilen yeni eserlerin geleneksel niteliklerini sorgular hale getirmektedir. Özellikle geçmişte herhangi bir kaygı (sanat, pazarlama, popülerlik vb.) gözetilmeksizin üretilen geleneksel Türk halk müziği eserleri, günümüzde çok çeşitli kaygılar düşünülerek üretilmeye başlamıştır. Bu durum ise, temel nitelikleri ile geleneksel Türk halk müziğinin ilkeleri ile bağdaşmamaktadır. Araştırma, bu konuya yönelik tespitler yapmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın konuya yönelik tespitler yapmayı amaçlaması bakımından önem taşıdığı düşünülmektedir.

3.2. Yöntem

Araştırma durum tespiti yapmaya yönelik olup betimsel bir özellik sergilemektedir. Araştırmada, yazılı ve dijital kaynak taraması, içerik analizi, kişisel görüşmeler ve bunun yanı sıra 300 örnekleme yarı yapılandırılmış anket uygulanarak konuya yönelik daha kapsamlı bir görüş elde edilmeye çalışılmıştır.

3.3. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Malatya ilinde yaşayan ve farklı sosyo-kültürel tabaka özelliklerini temsil eden bireyler oluşturmaktadır. Örneklemine ise, tesadüfi (random) örnekleme biçimiyle belirlenen ve araştırma sürecinde oluşturulmuş olan (yarı yapılandırılmış) görüşme formunu dolduran 320 birey teşkil etmektedir.

3.4. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; "Günümüzde üretilen Türk halk müziği ürünlerinde küreselleşme etkisine yönelik görüşler nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

3.5. Sayıtlar

Bu araştırmada:

- Kullanılan yöntemlerin araştırma için uygun olduğu,
- Ulaşılan yazılı ve sözlü kaynakların güvenilir olduğu ve gerçeği yansıttığı,
- Belirlenen evren ve örneklem gurubunun bu araştırma için uygun ve yeterli olduğu, sayıtlarından hareket edilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUM

Araştırma verilerinin elde edilmesinde kullanılan anket soruları, öncelikle küçük örneklem gruplarına deneme amacıyla uygulanmış ve gerekli eksiklikler giderilmeye çalışılmıştır. Anket, daha sonra araştırmada belirlenen örneklem grubuna uygulanmaya başlanmıştır. Araştırma anketinin uygulandığı örneklem grubunu cinsiyetlerine göre dağılımına yönelik veriler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Örneklem grubunun cinsiyetlerine göre dağılımı.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Erkek	159	53
Kadın	141	47

Araştırma anketini % 53 oranında erkek ve % 47 oranında kadın katılımcı yanıtlamıştır. Tablo incelendiğinde erkek örneklemelerin kadın örneklemelere göre %6 oranında daha fazla oldukları gözlemlenmektedir.

Tablo 2. Örneklem grubunun yaş gruplarına göre dağılımı.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
19 yaş (dahil) ve altı	78	26
20-39 yaş arası	114	38
40-59 yaş arası	72	24
60 yaş (dahil) ve üzeri	36	12

Araştırmaya katılan örneklemelerin yaşlarına yönelik verilerinin bulunduğu tablo 2 incelendiğinde en düşük yaş grubu % 12 ile 60 yaş (dahil) ve üzeri ile karşımıza çıkarken, en yüksek oran ise % 38 ile 20-39 yaş arası olarak görülmektedir.

Tablo 3. Günümüzde üretilen Türk halk müziği ürünlerinin popüler kültür öğeleri ve küreselleşmeden etkilendiği görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	12	4
Çok az	21	7
Orta düzeyde	66	22
Büyük oranda	117	39
Tamamen	84	28

Günümüzde üretilen Türk halk müziği ürünlerinin popüler kültür öğeleri ve küreselleşmeden etkilendiği görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 3 incelendiğinde, bireylerin % 89 oranında günümüzde üretilen Türk halk müziği ürünlerinin popüler kültür öğeleri ve küreselleşmeden etkilendiği görüşünde birleştikleri görülmektedir. Tablo 3'e göre örneklem grubunun yüksek bir oranda olumlu yanıt vermesi günümüzde üretilen Türk halk müziği ürünlerinin popüler kültür öğeleri ve küreselleşmeden önemli derecede etkilendiğini gözler önüne sermektedir. Gelişen ve yaygınlaşan medya araçlarının insanları etkisi altına aldığı ve yönlendirdiği bilinmektedir. Medya araçları vasıtası ile aktarılan veya aktarılacak istenen popüler kültür öğelerinin zamanla Türk halk müziğini etkisi altına aldığı görülmektedir. Bunun sonucu olarak beyinlerde yer eden popüler kültür öğeleri baskısıyla üretilen Türk halk müziği ürünlerinde aslından kopmaların başladığı ve yöresel özelliklerin kaybolmasıyla karşı karşıya kalındığı söylenebilir.

Tablo 4. Genç ve orta yaşlı bireylerin geleneksel Türk halk müziğimize uzaklaşmaya başladığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	42	14
Çok az	60	20
Orta düzeyde	57	19
Büyük oranda	48	16
Tamamen	93	31

Genç ve orta yaşlı bireylerin geleneksel Türk halk müziğimize uzaklaşmaya başladığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 4 incelendiğinde, bireylerin % 66 oranında genç ve orta yaşlı bireylerin geleneksel Türk halk müziğimize uzaklaşmaya başladığı görüşünde birleştikleri görülmektedir. Tablo 4'teki duruma göre oranın % 66'lardan daha yüksek olmaması 20 yaş ve üstünün popüler kültür ve küreselleşmeden 20 yaş altına göre daha az etkilendiği durumu ile açıklanabilir. Bu da gündün güne etkisini artıran medya araçlarının, medya araçlarının oldukça yaygın olmadığı dönemlerde yetişen kişilere nazaran yeni nesiller üzerinde daha etkili olduğunu gözler önüne sermektedir.

Tablo 5. Türk halk müziği eser üretiminin geçmişe oranla sayıca azalmakta olduğu görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	51	17
Çok az	60	20
Orta düzeyde	84	28
Büyük oranda	57	19
Tamamen	48	16

Türk halk müziği eser üretiminin geçmişe oranla sayıca azalmakta olduğu, görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 5 incelendiğinde, bireylerin % 63 oranında Türk halk müziği eser üretiminin geçmişe oranla sayıca azalmakta olduğu görüşünde birleştikleri görülmektedir. Tablo 5'e göre örneklem grubunun verdiği yanıtların % 63 oranından daha fazla olmaması popüler kültür etkisinde büyümüş 20 yaş altının Türk halk müziğinden yavaşça uzaklaştığını göstermektedir. Bu durum, popüler kültür etkisinde üretilen Türk halk müziği ürünlerinin bu yaş grubu içerisinde değişime uğramış olduğu kanısının olmadığı ile açıklanabilir. Daha açık bir ifade ile 20 yaş altının popüler kültür etkisinde büyümesinin onların Türk halk müziğine yabancı kalmasına ve Türk halk müziğinin karakteristik yapısını bilmemesine, zaman içinde popüler kültür etkisinde üretilen yeni eserlerin değişime uğramamış Türk halk müziğinin aslı gibi algılanmasına sebep olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 6. Türk halk müziği olarak tanıtılan eserlerin büyük oranda popüler kültürün etkisiye yozlaştığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	42	14
Çok az	57	19
Orta düzeyde	66	22
Büyük oranda	84	28
Tamamen	51	17

Türk halk müziği olarak tanıtılan eserlerin büyük oranda popüler kültürün etkisiye yozlaştığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 6 incelendiğinde, bireylerin % 67 oranında Türk halk müziği olarak tanıtılan eserlerin büyük oranda popüler kültürün etkisiye yozlaştığı görüşünde birleştikleri görülmektedir. Tablo 6'daki % 67 oranının daha yüksek olmaması yine 20 yaş altı ve üstünün popüler kültür etkisinde kalma oranları ile açıklanabilir. Yani tablo 6'ya göre yaklaşık 3 kişiden 1'inin olumsuz 2'sinin olumlu cevap verdiği görülmektedir. Bu 3 kişiden 1'inin 20 yaş altındaki kişiler olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu yaş grubunun Türk halk müziği olarak tanıtılan eserlerin büyük oranda popüler kültürün etkisiye yozlaştığının farkında olmadığı sonucu ile karşılaşılmaktadır.

Tablo 7. Üretilen eserlerde öz kültürümüze yabancı söz unsurlarına da yer verilmeye başlandığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	57	19
Çok az	36	12
Orta düzeyde	54	18
Büyük oranda	72	24
Tamamen	81	27

Üretilen eserlerde öz kültürümüze yabancı söz unsurlarına da yer verilmeye başlandığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 7 incelendiğinde, bireylerin % 69 oranında üretilen eserlerde öz kültürümüze yabancı söz unsurlarına da yer verilmeye başlandığı görüşünde birleştikleri görülmektedir. Tablo 7'de çıkan sonucun tablo 4, tablo 5 ve tablo 6'daki sonuçlarla benzerlik gösterdiği, popüler kültür etkisine daha fazla maruz kalan 20 yaş altının öz kültürümüze yabancı söz unsurlarını benimsediği görülmektedir.

Tablo 8. Halk kültürümüzün en önemli ögesi olan âşıklık geleneğine yönelik güncel ürünlerin sınırlı sayıda kaldığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	18	6
Çok az	27	9
Orta düzeyde	54	18
Büyük oranda	141	47
Tamamen	60	20

Halk kültürümüzün en önemli ögesi olan âşıklık geleneğine yönelik güncel ürünlerin sınırlı sayıda kaldığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 8 incelendiğinde, bireylerin % 85 oranında halk kültürümüzün en önemli ögesi olan âşıklık geleneğine yönelik güncel ürünlerin sınırlı sayıda kaldığı görüşünde birleştikleri görülmektedir. Küreselleşmenin bir sonucu olarak âşıklık geleneğinin günden güne etkisini azalttığı görülmektedir. Nitekim tablo 8 incelendiğinde, büyük bir çoğunluğun olumlu yanıt verdiği görülmektedir. Ancak bu yanıtların 2 farklı şekilde geliştiği düşünülmektedir. Bunlardan birinin âşıklık geleneğini bilen ve âşıklık geleneğinin yok olmaya yüz tuttuğunun farkında olan 20 yaş ve üstünün yanıtları, diğerinin ise âşıklık geleneğinin tam olarak ne olduğunu bilmeyen, hayatında âşıklık geleneğine ait bir eseri dinlememiş ve dolayısıyla âşıklık geleneğine yönelik ürünlerin hiç üretilmediği fikrine sahip olan 20 yaş altının yanıtları olduğu söylenebilir.

Tablo 9. Türk halk müziği ve ürünlerine yönelik tanıtımın popüler kültür ürünlerine kıyasla yetersiz kaldığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	54	18
Çok az	36	12
Orta düzeyde	24	8
Büyük oranda	126	42
Tamamen	60	20

Türk halk müziği ve ürünlerine yönelik tanıtımın popüler kültür ürünlerine kıyasla yetersiz kaldığı görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 9 incelendiğinde, bireylerin % 70 oranında Türk halk müziği ve ürünlerine yönelik tanıtımın popüler kültür ürünlerine kıyasla yetersiz kaldığı görüşünde birleştikleri görülmektedir. Tablo 9'daki sonuca göre yine yaklaşık 3 kişiden 1'nin olumsuz yanıt verdiği görülmektedir. Bu durum popüler kültür etkisi altında büyümüş 20 yaş altının Türk halk müziğinin popüler kültür ve küreselleşmeye maruz kaldığının farkında olmaması durumu ile açıklanabilir.

Tablo 10. Güncel durumun devam etmesi halinde geleneksel Türk halk müziği kültürünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalabileceği görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlar.

Yanıtlar	Frekans	Değer %
Hiç	15	5
Çok az	33	11
Orta düzeyde	60	20
Büyük oranda	111	37
Tamamen	81	27

Güncel durumun devam etmesi halinde geleneksel Türk halk müziği kültürünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalabileceği görüşüne ne derece katılıyorsunuz? sorusuna yanıt aranan tablo 10 incelendiğinde, bireylerin % 84 oranında güncel durumun devam etmesi halinde geleneksel Türk halk müziği kültürünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalabileceği görüşünde birleştikleri görülmektedir. Tablo 10'daki sonuca göre geleneksel Türk halk müziği kültürünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı büyük bir çoğunluk tarafından kabul edilmektedir. Bu durumu kabul etmeyenlerin 60 yaş ve üstünün olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu yaş grubunun popüler kültür ve küreselleşme etkisi altında

kalmadığının ve müzik beğenilerinin fazla etkilenmediğini söylemek mümkündür. 60 yaş altının ise bu konuda kaygılı olduğu görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonuçlarından birkaçı sıralanacak olursa:

- Günümüz Türk halk müziği ürünlerinin popüler kültür öğeleri ve küreselleşmeden etkilendiği,
- Özellikle genç ve orta yaşlı bireylerin geleneksel Türk halk müziklerimizden uzaklaşmaya başladığı,
- Türk halk müziği eser üretiminin geçmişe oranla sayıca azalmakta olduğu,
- Türk halk müziği olarak tanıtılan eserlerin büyük oranda popüler kültürün etkisiyle yozlaştığı,
- Üretilen eserlerde öz kültürümüze yabancı söz unsurlarına da yer vermeye başlandığı,
- Halk kültürümüzün en önemli öğesi olan âşıklık geleneğine yönelik güncel ürünlerin sınırlı sayıda kaldığı,
- Türk halk müziği ve ürünlerine yönelik tanıtımın popüler kültür ürünlerine kıyasla yetersiz kaldığı,
- Güncel durumun devam etmesi halinde geleneksel Türk halk müziği kültürünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalabileceği ilk aklımıza gelenler olacaktır.

6. KAYNAKLAR

Emnalar, A. (1998). Tüm Yönleriyle Türk Halk Müziği ve Nazariyatı. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.

Haşhaş, S., İmik, Ü., Aydoğdu, C. (2015) Arguvan Örneğinde "Dede Sazı'nın Organolojisi ve İcra Özellikleri (Organology and Performance Characteristics Of "Dede Sazi" In Arguvan Case), Türkiye, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (1): 169-180.

Karkın, M., Pelikoğlu, C. M., Haşhaş, S. (2014) Bağlama Enstrümanının Öğretim Yöntemleri Kapsamında Yöresel Tavırların Değerlendirilmesi (Review Of Regional Bağlama Playing Styles In Behalf Of Instrument Teaching Methods), Türkiye, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi, (13): 129-148. ISSN: 1308-2698

Mahiroğulları, A. (2010). Küreselleşmenin Kültürel Değerler Üzerine Etkisi, Journal of Social Policy Conferences, 0(50): 1275-1288.

Öztürk, M. O. (2016)., (2016). Geleneksel Bağlama İcrasının Gelişiminde Üstatlık Kültürünün Rolü ve Belirleyiciliği (The Role And Determinancy Of The Culture Of Mastership In The Development Of Traditional Bağlama Performance). 1. Uluslararası Nida Tüfekçi Bağlama Sempozyumu. Acar Matbaacılık Promosyon ve Yayımcılık San. ve Tic. Ltd. Şti. 1. Baskı, İstanbul, pp.125-142,(In Turkish).

Tuna, K. (2001). Erzurum Türküleri ve Nazariyatı. Ankara: Semih Ofset Matbaacılık Ltd. Şti.

7. EXTENDED ABSTRACT

When the process of globalization is examined, it is seen that this process started with the Industrial Revolution and gained speed as a result of the development of technology and the spread of Media tools. Wars, migration movements, trade travels, etc. in ancient times when communication Technologies and Media tools were not available. Apart from the circumstances, social and cultural interaction between communities has remained at a very low level. As a result of the increasing popularity of Media tools, even a remote settlement, which was previously closed to the outside world, has become easily accessible. As a result of this, people who are not connected to foreign societies and who are kneaded by their own cultures have interacted with different cultures through media tools.

When taken at a cultural level, it can be said that media tools influence every aspect of people's lives. This has led to the process of creating its own culture on the geography in which each community lives. This process has led to a cultural reflection of the types and varieties of music that are unique to societies. In this context, we can say that our Turkish folk music has come in to being as a very deep-rooted cultural element that has become enriched with our ancient history from the past to the present.

It is seen that Turkish folk music has an influence on a very wide geography. However, it is possible to say that this wide geography determines the characteristic features of Turkish folk music. As a matter of fact, this vast geography, although sheltered under the umbrella of a common culture, also contains different regions within itself. It is observed that the local characteristics that occur between the regions and which exhibit different variations from each other have given local identities to the Turkish folk music over time. This situation has prepared the ground for the further enrichment of Turkish folk music and the increase of varieties within Turkish folk music.

Especially in the past any anxiety (art, marketing, popularity etc.) traditional Turkish folk music works, produced without any consideration, have started to be produced today with a wide variety of concerns in mind. This situation is incompatible with the principles of traditional Turkish folk music with its basic qualities.

The research is aimed at doing due diligence and exhibits a descriptive characteristic. The study attempted to obtain a more comprehensive opinion on the subject by applying written and digital source scanning, content analysis, personal interviews, as well as 320 sampling semi-structured questionnaires.

If a few of the research results are to be listed: today's Turkish folk music products are influenced by popular culture elements and globalization, especially young and middle-aged individuals begin to move away from our traditional Turkish folk music, Turkish folk music production is decreasing in number compared to the past, works introduced as Turkish folk music, largely influenced by popular culture, corruption,, we will be the first to think that current products for the minstrel tradition, which is the most important element of our folk culture, remain limited in number, that the promotion of Turkish folk music and its products is insufficient compared to popular culture products, and that if the current situation continues, the traditional Turkish folk music culture may face the danger of extinction.